

УДК 811.111'373.4'371-116.3

**СЕМАНТИЧНІ КОЛА З ПРОТОТИПАМИ
“ЄДНІСТЬ” ТА “COMMON”:
ТИПОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОМОВ
АМЕРИКАНСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ**

Ірина Галаса

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000*

У статті демонструється важливість когнітивної теорії прототипів на лінгвістичній мапі політичної комунікації, досліджуються спільні й відмінні риси у семантичних колах з прототипами “єдність” та “common”, а також висвітлюється місце та роль монолітності нації у промовах політиків США та України.

Ключові слова: семантичне коло, прототип, концепт, політичний дискурс.

Найкраще продемонструвати евалюативну насиченість та креативність політичного дискурсу США та України нам допоможе когнітивна теорія прототипів. Розрізняють три концепції теорії прототипів – семантику прототипів (Е. Рош), семантику стереотипів (Г. Патнам) і концепцію родинної (сімейної) подібності (Л. Вітгенштейн).

Прихильники іншої думки вважають, що теорію прототипів формують платонівський та вітгенштейнівський погляди щодо трактування цієї проблеми. Платонівський підхід полягає в чіткій категоризації мови – лексичних одиниць, морфем, синтаксичних конструкцій. Категорії формуються на спільних якостях, притаманних їх репрезентантам. Категорії – це згустки “характерних” чи “типових” якостей-ознак, що корелюють з доцільністю найменування відповідних предметів. Проте ці дані – неабсолютні. Вітгенштейнівська концепція “сімейних подібностей” передбачає, що кожен елемент вважається представником кожної категорії. “Платонівський” підхід радше єднає всі елементи кожної категорії єдиною можливою точкою на безперервному відрізьку категоріального простору. Таким чином, деякі члени категорії не могли б стати репрезентантами іншої категорії того простору. Цікаво, що прототипи можуть змінитися протягом певного часу в результаті метафоричного вживання термінів, коли категорія набуває нових репрезентантів.

Опоненти теорії прототипів стверджують, що цей підхід не стосується багатьох конкретних явищ. Вони вважають, що прототип функціонує в спілкуванні в якості лише “вдалого прикладу”. Більше того, деякі науковці переконані, що поняття взагалі навряд чи представлені через прототипи. Крім прототипів, люди часто оперують чіткими визначеннями [6].

Безумовно, оцінка об’єкта неможлива без людини, оцінюючого суб’єкта. Виділяють сітку цінностей конкретної людини та систему цінностей соціуму, які можуть не збігатися

одна з одною. Категорія оцінки передбачає наявність ядра й периферії, ієрархічності, різницю у семантичній близькості одиниць та розмитість меж між репрезентантами. На думку О. Бессонової, побудова категорії оцінки у вигляді мережного моделювання дає можливість надати максимально повну характеристику оцінних лексичних одиниць [1].

Проаналізувавши ціннісну орієнтованість промов американських та українських політиків, ми категоризували їх у семантичні кола навколо головних репрезентантів – *прототипів*. Саме когнітивісти висунули кілька теорій і ввели в науковий обіг термін “прототип”. Прототип, як переконливо стверджує О. Хамрай, є еталонним варіантом певного інваріантного системного об’єкта, який характеризується найбільшою концентрацією специфічних ознак об’єкта [9]. На думку ж А. Вежбицької, прототипи – ідеалізовані, еталонні образи, ментальні утворення, які не належать до членів категорії, але які концептуально відображають суттєві властивості уявлення про об’єкт. В основі аналізу дослідниці – модель “смісл – текст” [7, с. 10].

А. Вежбицька переконана, що існує єдиний перелік концептів, які формують психологічну єдність людства. Наприклад, такі метапредикати, як “якщо”, “через”, “увесь” та предикати інтелектуальної діяльності “думати” і “знати” входять у їхню кількість [5]. Прагнучи знайти універсальні людські поняття, науковець спонукає шукати їх не в оточуючому середовищі, а в своїй голові [2]. Адже одні й ті ж явища можуть трактуватися різними людьми по-різному. Згідно з А. Вежбицькою, прототип не рятує, але може допомогти, якщо поєднати його з вербальним трактуванням [4]. Вчена часто використовує *принцип ключових слів* у своїх дослідженнях. Вона переконана, що ключові слова – це слова, особливо важливі та знакові для окремої культури. Наприклад, для російської культури, згідно з її думкою, особливу роль відіграють концепти “судьба”, “душа” і “тоска” [3]. Отже, підсумовуючи основні положення теорії А. Вежбицької, варто сказати, що в свідомості кожної людини існує семантична система (“*lingua mentalis*”, згідно з Оккамою), тобто низка елементарних понять чи “логічних атомів” та правил, згідно з якими ці “атоми” беруть участь у побудові складніших комплексів – ментальних конструкцій та думок [5].

Дослідженнями в цій галузі займається когнітивна лінгвістика, яка вивчає свідомість людини через аналіз мовного матеріалу. Окрім цього, когнітивна лінгвістика аналізує семантику одиниць, що репрезентують у мові певний концепт, який, в свою чергу, є одиницею мислення [8, с. 7–8]. Науковці В. Еванс і М. Грін (V. Evans, M. Green) демонструють, що когнітивна лінгвістика представлена когнітивною семантикою, яка вивчає концептуальні структури та концептуалізацію, когнітивним підходом до граматики та теорією концептуальної метафори [10, р. 59].

Врахувавши евалюативну насиченість “меседжів” політикуму США та України, ми поділили усі цінності на *загальнодержавні, загальнолюдські та антицінності*.

У даній статті зупинемося на висвітленні *загальнодержавних* цінностей, до яких належать такі, які спрямовані на висвітлення орієнтирів, важливих для розвитку народу, незалежно від особливостей географічного, ідеологічного чи культурного факторів регіону (Барак Обама: “...*the true strength of our nation comes...from the enduring power of our ideals: democracy, liberty, opportunity, and unyielding hope*”, Віктор Ющенко: “*Україна – це наша єдина і найвища цінність*”).

Звернімося до мовного аналізу ключового, за результатами нашого дослідження, семантичного кола в промовах сучасного політикуму. Зазначимо, що найчисельнішу

кількість лінгвістичного матеріалу нашого аналізу формують лексико-семантичні явища політичних повідомлень В. Ющенко, Ю. Тимошенко, Б. Обама та Г. Клінтон. Проте детальне вивчення “меседжів” усіх найпопулярніших сучасних політичних діячів США та України було здійснено в однаковому обсязі.

Семантичні кола з прототипами “єдність” та “common”.

Константні елементи (спільність, унітарність, цілісність, соборність, єдність, collective, together, mutual, unity, common).

Вважаємо, що усім, без винятку, політичним діячам США та України властива манера забарвлювати свої промови патріотичними настроями з ціллю об’єднати народ. Тема *єдності нації* є ключовою в переліку загальнодержавних цінностей як американських, так і українських громадян. Семантичне коло “*спільність – унітарність – цілісність – соборність*” (Юлія Тимошенко: “*Я прошу вас з сьогоднішнього дня дати один одному зобов’язання, що ми спільно – чітко і сильно – протистоїмо всьому, що є антиукраїнським*”, Віктор Ющенко: “*Соборність та унітарність України. Цілісність України виборювалася кров’ю наших дідів і батьків*”, Віктор Янукович: “*... я вірю в те, що ми з вами разом здатні зробити ще набагато більше, ніж ми зробили*”, Арсеній Яценюк: “*Для політичного і економічного розвитку нам потрібна єдність країни. І це основне завдання президента: єдиний народ в єдиній державі*”, Анатолій Гриценко: “*Готовність лідерів опозиційних партій, які не дуже ладнають між собою, стати поруч і спільно внести законопроект, який би виправив ситуацію в країні, це плюс за будь-яких умов*”) замикається навколо головного репрезентанта “*єдність*” (Віктор Ющенко: “*Український народ має потужний ресурс єдності*) (рис. 1.1).

Американські лідери також прагнуть об’єднати своїх громадян, а саме представників різних релігійних конфесій та “червоні” й “блакитні” штати, навколо спільної мети. Семантичне коло “*collective – together – mutual – unity*” (Барак Обама: “*Ultimately, the challenges of the 21st century can’t be met without collective action*”, “*We have learned, time and again, that in the 21st century, the nations of the world share mutual interests*”, Гіллари Клінтон: “*We will make history together...*”, Condoleezza Rice: “*We’ve come to be a more perfect, though not yet perfect, union*”, “*...we are joining together to encourage political pluralism, economic openness and the growth of civil society...*”, М. Albright: “*...the sadness is overwhelmed by pride, not in what I’ve been able to do, but in what we have all been able to do together*”, Nancy Pelosi: “*...we came together to “overcome the crippling legacy of bigotry and injustice*”, Barbara Mikulski: “*Working together, we will continue to address the unique challenges...*”, G. W. Bush: “*Together, we will renew America’s purpose*”, Al Gore: “*Together, let’s make sure that our prosperity enriches not just the few, but all working families*”, “*All of us must join together to make that promise come true*”, John Mc Cain (about B. Obama): “*...Despite our differences, much more unites us than divides us. We are fellow Americans, an association that means more to me than any other*”) об’єднане прототипом “*common*” (Барак Обама: “*This is the truth that Lincoln understood – that pragmatism must serve a common purpose, a higher purpose*”, “*...it is the surest route to our common good*”, “*...For they have forgotten what this country has already done; what free man and women can achieve when imagination is joined to common purpose, and necessity to courage*”) (рис. 1.2).

Кожен із згаданих концептів (*спільність, унітарність, цілісність, соборність, єдність, collective, together, mutual, unity, common*), можна взаємозамінити іншим. Їм

невластиве особливе етнічне забарвлення чи альтернативна конотація, а їхнє вживання є дуже поширеним серед політиків.

Ситуативні компоненти (нація, один/одна/одні, українство, родина, one, nation).

Семантичне коло, безумовно, включає споріднені компоненти, яким притаманні однакові семантичні характеристики. Проте існують випадки, в яких до семантичного кола приєднуються метафорично забарвлені елементи, які можуть бути його членами лише в цій ситуації і лише з певною конотацією, наданою мовцем. Наприклад, Віктор Ющенко уособлює концепт “нація” із єдністю та соборністю, розширюючи семантичне коло, на перший погляд, компонентом, що йому не підходить (“*Це - ми. І, втім, це - також ми: Здатні на зміни. Здатні стати нацією*”). Ще одним “ситуативним” елементом в політичних промовах В. Ющенка, який збільшує семантичне коло з прототипом *єдність* є лексеми *один/одна/одні*, які мають значення *єдиний/єдина/єдині* (“*Не існує альтернативних Україн. Є Україна – одна. Один Київ. Один народ*”). Загалом, промови В. Ющенка характеризуються глибоким стилістичним забарвленням. Із ціллю наголосити на важливості національної єдності, політик часто використовує термін “*українство*” як підсилюючий лексико-семантичний маркер у своїх промовах (“*зміцнення і об’єднання всього світового українства*”, “*життя нашого українства*”).

Американські політики також додають у семантичне коло з прототипом *common* “ситуативно” завуальований компонент *one*. *One* вживається американськими політиками в значенні “єдиний, -а, -е”, тому й претендує на місце у цьому семантичному колі (Б. Обама: “*Together. As one nation. As one people. As one nation. As one people*”, “*I am my brother’s keeper, I am my sister’s keeper – that makes us one people, and one nation*”, “*Out of many – one*”).

Не хтують політики й використанням метафор. Щоправда, кожній нації притаманна власна система асоціацій з цінностями народу. Наприклад, для українців символом єдності завжди була *родина*. Тому українські лідери дуже часто звертаються до цієї лексеми, порівнюючи власний народ із однією великою сім’єю: “*Повірно в себе. Чесно, щиро, з любов’ю – так, як належить єдиній родині*”, “*Наше найбільше щастя – сказати один одному добре слово, щоб відчутти найважливіше: ми – одна, велика українська родина*” (В. Ющенко).

Сполучені Штати Америки – політично розділена держава. Метафорично вона визначається, як “*нація червоних та синих штатів*” (“*a nation of red states and blue states*”) [11, р. 1]. Барак Обама у своїх промовах часто використовує протиставлення та підсилюючі маркери, щоб додати більшого ефекту ключовим лексемам: “*They said this country was too divided; too disillusioned to ever come together around a common purpose*”. *Too divided* та *too disillusioned* протиставляються *come together* та *common purpose*. Цікаво, що політикум обох країн використовує географічні, ідеологічні та політичні протиставлення, щоб поставити акцент на монолітності нації. Скажімо, американські політики вживають такі мовні протиставлення у множині, як *Yankees/Confederates*, *Red States/Blue States*, *Democrats/Republicans/Independents*, щоб зосередити їх навколо об’єднуючого компоненту в однині *the United States/one nation/one people* (В. Обама: “*All these Presidents recognized that America is – and always has been – more than a band of 13 colonies, or 50 states – more than a bunch of Yankees and Confederates, more than a collection of Red States and Blue States. But we are the United States*”; “*...In lines that*

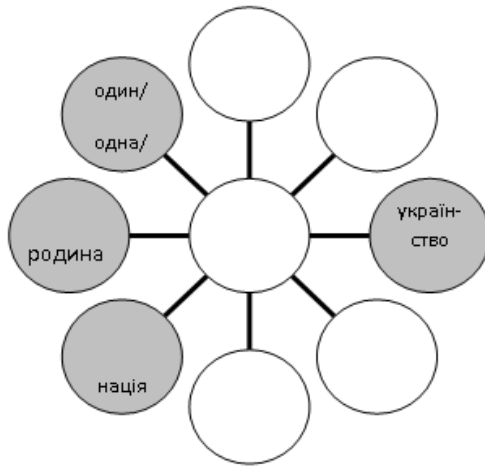
stretched around schools and churches; in small towns and big cities; you came together as Democrats, Republicans and Independents to stand up and say that we are one nation; we are one people...”, John Kerry: “There were no Democrats. There were no Republicans. There were only Americans”). Протиставлення у своїх промовах використовує і Дж. Буш-молодший: *“I believe true leadership is a process of addition, not an act of division. I will not attack a part of this country, because I want to lead the whole of it”*. Президент не згоден бути лідером частини своєї країни (*“part of it”*), він прагне очолити всю державу (*“whole of it”*).

Щодо українських політиків, то Віктор Ющенко зазвичай намагався “згладити” ідеологічні розбіжності у поглядах жителів східної та західної України, спростовуючи загальновідомі “міфи” (“східняки” – “західняки”, “Донбас” – “Західна Україна”, “Схід” – “Захід”): *“Я твердо знаю – Україна стане насправді великою лише тоді, коли ... перестане прислухатись до нав’язаних міфів про східняків і західників...”, “Тому влада крутить цей туман від Донбасу до Західної України...”, “Україна — це єдина держава, це єдиний народ, і кандидатів своїх вони підтримують як на Сході, так і на Заході”*.

До ситуативних компонентів у семантичному колі з прототипом *common* також належить лексема *nation*, яка вживається американськими політиками з ціллю продемонструвати єдність свого народу: *“Only a nation can do those things... That is – that is part of the definition of being American”* (Б. Обама).

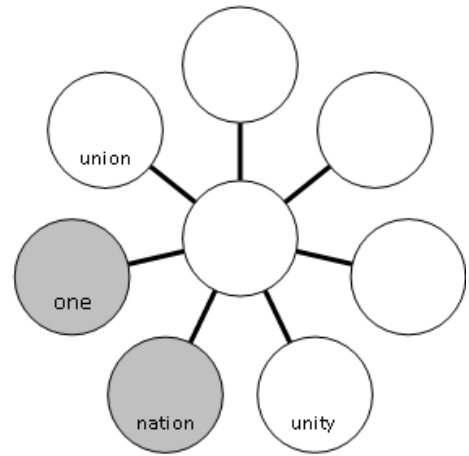
Безумовно, ще одним способом об’єднати аудиторію є використання займенника *ми/we* в промовах політиків як об’єднуючого начала між аудиторією та мовцем. Адже лише уособлюючи себе із слухачами, політикум здатний “стерти” межу непорозуміння: *“Наша мета - інтегруватися в єдиний європейський енергетичний простір”, “Наша ідея здійснюється. Її співавтори - всі учасники. Йдеться про спільний стратегічний інтерес”* (В. Ющенко), *“Now in the 21st century, we continue to fight on behalf of those issues shoulder to shoulder”* (Б. Обама). Особливо в передвиборчій кампанії 2004 року Віктор Ющенко, ідентифікуючи себе з українською нацією, називає її “мій народ”, “моя нація”, “моя країна”: *“...щоб ця дурниця запала в голову моєму народу”, “Я переконаний що 21 листопада моя нація буде мужньою, мудрою і дасть правильну відповідь”, “...я знаю, що хоче моя країна...”*. Підсумуємо усе вище викладене схемами (рис. 1.1, рис. 1.2).

Отже, робимо висновок, що політикум і США, і України має своєю першочерговою метою об’єднати громадян, використовуючи гучні гасла та слогани, лексично та семантично насичені промови, що доповнюються образом незламного патріота, борця за нескореність і монолітність нації.

□ – константні компоненти
 ■ – ситуативні компоненти

Рис.1.1. Семантичне коло з прототипом “східність”

□ – константні компоненти
 ■ – ситуативні компоненти

Рис.1.2. Семантичне коло з прототипом “сpмон”

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бессонова О. Л. Гендерний аспект оцінного тезауруса: експериментальне дослідження [Електронний ресурс] / О. Л. Бессонова // Вісник Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – Житомир, 2004. – № 17. – С. 76–78. – Режим доступу : eprints.zu.edu.ua/1157/1/04bolted.pdf.
2. Вежбицкая А. Семантика, культура и познание: общечеловеческие понятия в культуроспецифичних контекстах / А. Вежбицкая ; пер. Г. Б. Крейдлина // Thesis : альманах. – 1993. – Т. 1, вып. 3. – С. 185–206.
3. Вежбицкая А. Понимание культур через средство ключевых слов / А. Вежбицкая. – М. : Языки славянской культуры, 2001. – 288 с.
4. Вежбицкая А. Прототипы и инварианты / А. Вежбицкая // Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая. – М., 1996. – С. 201–231.
5. Вежбицкая А. Семантические универсалии и “примитивное мышление” / А. Вежбицкая // Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая. – М., 1996. – С. 291–325.
6. Демьянков В. З. Доминирующие лингвистические теории в конце XX века [Электронный ресурс] / В. З. Демьянков // Язык и наука конца 20 века. – М., 1995. – С. 239–320. – Режим доступа : <http://www.infolex.ru/DOMINAT.html>.
7. Помірко Р. С. Когнітивна семантика в концепції Анни Вежбицької / Р. С. Помірко // Вісник Львівського університету імені Івана Франка. – Львів, 2003. – С. 8–18. – (Серія іноземні мови ; № 11).
8. Попова З. Д. Основные черты семантико-когнитивного подхода к языку / З. Попова, И. Стернин // Антология концептов / под ред. В. И. Карасика, И. А. Стернина. – Волгоград, 2005. – Т. 1. – С. 7–10.

9. *Хамрай Олексій*. Місце прототипів граматичного значення в арабській граматиці [Електронний ресурс] / Олексій Хамрай. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/natural/vlnu/Fil/2008_45/16.%20Hamraj.pdf.
10. *Evans V.* Cognitive Linguistics. An Introduction / Vyvyan Evans, Melanie Green. – Edinburgh : Edinburgh University Press Ltd, 2006. – 851 p.
11. Making Sense of Political Ideology. The Power of Language in Democracy / Bernard L. Brock, Mark E. Huglen, James F. Klumpp, Sharon Howell // Rowman & Littlefield Publishers, 2005. – 149 p.

Список ілюстраційних джерел

1. Дебати між Гілларі Клінтон та Бараком Обамою [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://edition.cnn.com/2008/POLITICS/01/31/dem.debate.transcript/index.html>.
2. Інформаційне агенство Уніан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.unian.net.
3. Офіційний сайт ВГО “Громадянська позиція” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pogyadok.org.ua/>
4. Офіційний сайт ВГО “Успішна Україна” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uspishnaukraina.com.ua/uk/news/1368.html>
5. Офіційний сайт ВО “Свобода” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.svoboda.org.ua/>
6. Офіційний сайт газети “Дзеркало тижня” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dt.ua/>
7. Офіційний сайт газети “Україна молода” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/493/113/17857/>
8. Офіційний сайт газети “Українська Правда” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravda.com.ua/news/2009/2/16/89687.htm>.
9. Офіційний сайт Гриценка А. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.grytsenko.com.ua/>
10. Офіційний сайт партії “Фронт змін” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://frontzmin.org/>
11. Офіційний сайт президента США [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.whitehouse.gov.
12. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.president.gov.ua.
13. Офіційний сайт Тимошенко Ю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.tymoshenko.ua/
14. Президентська кампанія 2004 року. Дж. Буш-молодший – Дж. Керрі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.4president.org/ocmi2004.htm>.
15. Президентська кампанія 2000 року. Дж. Буш-молодший – Ел Гор [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.4president.org/ocmi2000.htm>.
16. Президентська кампанія 2008 року. Дж. МакКейн – Г. Клінтон – Б. Обама [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.4president.org/ocmi2008.htm>.
17. Сегодня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.segodnya.ua
18. America.gov [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.america.gov/st/peacesec-english/2010/February/20100215083443esnamfuak0.121731.html>.
19. CBS News [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cbsnews.com/stories/2004/07/26/politics/main632008.shtml> (CBS news)
20. Clinton Hillary website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.state.gov/secretary/>

21. Fox News [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.foxnews.com>.
22. The Huffington Post [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.huffingtonpost.com/2008/06/19/watch-mccain-didnt-love-a_n_108191.html.
23. The Telegraph [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/northamerica/usa>.
24. The Washington Post [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.washingtonpost.com>.
25. Time Magazine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.time.com>.
26. Mikulski Barbara website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mikulski.senate.gov>.
27. Obama Barack. White House Correspondents' Association Dinner Speech [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.youtube.com/watch?v=TOGwZFAVILw>.
28. Pelosi Nancy website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pelosi.house.gov/>
29. Rice Condoleezza website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.washingtonpost.com>

Стаття надійшла до редколегії 11.02.2014

Прийнята до друку 21.02.2014

**SEMANTIC CIRCLES WITH PROTOTYPES
“ЄДНІСТЬ” AND “COMMON”:
TYPOLOGICAL ANALYSIS OF SPEECHES
OF AMERICAN AND UKRAINIAN POLITICIANS**

Iryna Halasa

*The Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska St., Lviv, 79000*

The article deals with the importance of cognitive theory of prototypes on the linguistic map of political communication. It demonstrates common and distinct features of semantic circles with prototypes “єдність” and “common” as well as the place and role of nation’s solidity in the speeches of American and Ukrainian politicians.

Keywords: semantic circle, prototype, concept, political discourse.

**СЕМАНТИЧЕСКИЕ ЦЕПИ С ПРОТОТИПАМИ
“ЄДНІСТЬ” И “COMMON”:
ТИПОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ РЕЧЕЙ
АМЕРИКАНСКИХ И УКРАИНСКИХ ПОЛИТИКОВ**

Ирина Галаса

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,
ул. Университетская, 1, г. Львов, 79000*

В статье демонстрируется важность когнитивной теории прототипов на лингвистической карте политической коммуникации, исследуются общие и отличительные черты в семантических цепях с прототипами “єдність” и “common”, а также освещается место и роль монолитности нации в речах политиков США и Украины.

Ключевые слова: семантическая цепь, прототип, концепт, политический дискурс.